

ВЪРХОВЕН КАСАЦИОНЕН СЪД

РАЗПОРЕЖДАНЕ

гр. София, 23 март 2026 г.

Тълкувателно дело №1/2026 г. на ОСГК е образувано с разпореждане от 15.01.2026 г. на председателя на ВКС, на основание чл.125, вр. чл.124, ал.1, т.1 от Закона за съдебната власт, по предложение на изпълняващият функциите на председател на Комисията за отнемане на незаконно придобито имущество по въпроса:

Какви са задължителните материалноправни предпоставки за реализиране на потестативното право на държавата за отнемане на незаконно придобито имущество? Къде са нормативно регламентирани?

В изпълнение на задълженията си, произтичащи от чл. 7.1. от Правилата за приемане на тълкувателни решения на ОСГК, ОСТК и ОСГТК на ВКС (Правилата), комисията по тълкувателното дело е изготвила предложение относно допустимостта на направеното предложение. В него комисията е приела, че действително е налице противоречива практика на състави на ВКС и направеното предложение за приемане на тълкувателно решение е допустимо, като е предложила по реда на чл. 7.3 от Правилата поставеният за тълкуване въпрос да се прередактира. Комисията предлага въпросът, на който следва да бъде даден отговор по тълкувателното дело, да бъде формулиран по следния начин:

„Кои са материалноправните предпоставки за реализиране на потестативното право на държавата за отнемане на незаконно придобитото имущество?“

На 5.02.2026 г. е проведено закрито заседание на Общото събрание на Гражданска колегия на Върховния касационен съд, на което се взема решение на настоящата Комисия да бъде възложено да уточни въпроса, който е поставен в сезиращото искане на изпълняващия функциите на председател на Комисията за отнемане на незаконно придобито имущество, съобразно установените противоречия в съдебната практика, констатирани от председателя на ВКС при постановяване на разпореждането от 15.01.2026 г.

В изпълнение на възложения мандат, Комисията по чл. 6 от Правилата за приемане на тълкувателни решения на ОСГК, ОСТК и ОСГТК на ВКС, предлага поставеният от сезиращия орган въпрос да бъде уточнен по следния начин:

Материалноправна предпоставка за правото на Държавата на отнемане на незаконно придобито имущество ли е стойностното превъздействие над размера, посочен в §1, т.3 ДР на ЗОНПИ, на наличното имущество на проверяваното лице в края над наличното имущество в началото на десет годишния период по чл.112, ал.3 ЗОНПИ? При определяне на значително несъответствие по смисъла на §1, т.3 ДР на ЗОНПИ, когато нетният доход е отрицателна величина, тази величина добавя ли се към стойността на имуществото? Съставлява ли материалноправна предпоставка за правото на Държавата на отнемане на незаконно придобито имущество и наличието на установена връзка между деянието по чл.108 или по чл.109 ЗОНПИ и подлежащото на отнемане имущество?

След проведено закрито заседание на 05.03.2026 г. Общото събрание на съдиите от Гражданска колегия приема да се преформулира въпроса по тълкувателното дело, така както се поддържа и от комисията.

На основание чл. 7.3 и чл. 8.1 и чл. 8.2 от Правилата за приемане на тълкувателни решения на ОСГК, ОСТК и ОСГТК на ВКС следва тълкувателното дело да се насрочи, както и да се изпратят покани до лицата по чл. 129 ЗСВ, до председателя на Комисията за отнемане на незаконно придобито имущество, до декана на

Общикономическия факултет в Университета за национално и световно стопанство, до директора на Института за икономически изследвания на БАН, както и, по предложение на съдия Геника Михайлова, да бъдат поканени да дадат становища следните юристи: доц. Боряна Мусева - СУ „Св. Климент Охридски“, Катедра „Международно право и международни отношения“, Здравка Калайджиева и Йонко Грозев- Фондация „Български адвокати за правата на човека“ и до председателите на апелативните съдилища, на окръжните съдилища, на Софийски градски съд, които могат да представят становища в указания срок, като следва да бъде насрочено открито заседание на Общото събрание на Гражданска колегия на ВКС, на което да се изслушат становищата на гостите по въпросите на тълкувателното дело, и закрито заседание, на което да се обсъди и гласува доклада на комисията по делото, определена с разпореждането за образуване на тълкувателното дело.

С оглед на горното,

РАЗПОРЕЖДАМ:

I. НАСРОЧВАМ т. д. № 1/2026 г. на ОСГК за 01.10.2026 г. от 14.00 ч. в зала № 15 на II етаж от Съдебната палата, за когато да бъдат уведомени всички лица по чл. 129 ЗСВ и съдиите от Гражданска колегия на Върховния касационен съд.

II. Да бъдат изпратени покани, като се приложат и копия от настоящото разпореждане, от разпореждането за образуване на тълкувателното дело, от искането на председателя на КОНПИ и извадка от протокола с решението на ОСГК от заседанието от 05.03.2026 г. до главния прокурор, министъра на правосъдието, председателя на Висшия адвокатски съвет, омбудсмана на Република България, ръководителите на секциите по публичноправни науки и на секциите по гражданскоправни науки към Института за държавата и правото при Българската академия на науките, ръководителите на Катедра „Публичноправни науки“, Катедра „Гражданскоправни науки“ при Юридическия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, ръководителите на Катедра „Публичноправни науки“ и Катедра „Гражданскоправни науки“ при Юридическия факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, ръководителите на Катедра „Публичноправни науки“ и Катедра „Гражданскоправни науки“ при Юридическия факултет на Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“, ръководителите на катедрите по гражданскоправни и публичноправни науки при Юридическия факултет на Университета за национално и световно стопанство, ръководителите на Катедра „Публичноправни науки и публичен мениджмънт“ и Катедра „Гражданскоправни науки“ при Правно-историческия факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“, ръководителя на Департамент „Право“ в Нов български университет, програмните координатори по публично право и по частно право към Центъра по юридически науки при Бургаския свободен университет, ръководителя на Катедра „Правни науки“ при Юридическия факултет на Варненския свободен университет, които могат да дадат писмени становища до 15.07.2026 г. по въпросите:

Материалноправна предпоставка за правото на Държавата на отнемане на незаконно придобито имущество ли е стойностното превишение над размера, посочен в §1, т.3 ДР на ЗОНПИ, на наличното имущество на проверяваното лице в края над наличното имущество в началото на десет годишния период по чл.112, ал.3 ЗОНПИ? При определяне на значително несъответствие по смисъла на §1, т.3 ДР на ЗОНПИ, когато нетният доход е отрицателна величина, тази величина добавя ли се към стойността на имуществото? Съставлява ли материалноправна предпоставка за правото на Държавата на отнемане на незаконно придобито имущество и наличието на установена връзка между

деянието по чл.108 или по чл.109 ЗОНПИ и подлежащото на отнемане имущество?

III. Да бъдат изпратени покани, като се приложат и копия от настоящото разпореждане, от разпореждането за образуване на тълкувателното дело, от искането на председателя на КОНПИ и извадка от протокола с решението на ОСГК от заседанието от 05.03.2026 г. до председателите на апелативните съдилища, на окръжните съдилища, на Софийски градски съд, които могат да дадат писмени становища **до 15.07.2026 г.** по посочените в т. II въпроси.

IV. Да бъдат изпратени покани, като се приложат и копия от настоящото разпореждане, от разпореждането за образуване на тълкувателното дело, от искането на председателя на КОНПИ и извадка от протокола с решението на ОСГК от заседанието от 05.03.2026 г. до председателя на Комисията за отнемане на незаконно придобито имущество, до декана на Общикономическия факултет на УНСС, до декана на Института за икономически изследвания на БАН, до доц. Боряна Мусева - СУ „Св. Климент Охридски“, Катедра „Международно право и международни отношения“, до Здравка Калайджиева и Йонко Грозев- Фондация „Български адвокати за правата на човека“, които могат да дадат писмени становища **до 15.07.2026 г.** по посочените в т. II въпроси.

V. Настоящото разпореждане да се публикува на вътрешния и външния съд на Върховен касационен съд – секция „Тълкувателни дела“.

**ГАЛИНА ЗАХАРОВА-
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН СЪД**